

Міністерство соціальної
політики України

ЗВІТ

про роботу радників з питань
внутрішньо переміщених осіб
Міністерства соціальної політики України

за період
з 1 по 30 вересня 2017 року

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

II. АДВОКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ РАДНИКІВ

2.1. НАВЧАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОГРАМИ

2.2. МОНІТОРИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.3. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

III. АНАЛІЗ ЗВЕРНЕНЬ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

СКОРОЧЕННЯ:

Програма – Програма радників з питань внутрішньо переміщених осіб

SSS – Stabilization Support Services

ВПО – внутрішньо переміщені особи

МТОТ – Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб

КМУ – Кабінет Міністрів України

ГО – громадська організація

КПВВ - Контрольні пункти в'їзду-виїзду

ООН – Організація Об'єднаних Націй

РДА – районна державна адміністрація

ОДА – обласна державна адміністрація

УПСЗН – Управління праці та соціального захисту населення

ПРООН – Програми розвитку ООН

БПД – Безоплатна правова допомога

УПФУ – управління Пенсійного фонду України

УВКБ ООН - Управління Верховного комісара ООН у справах біженців

БФ – благодійний фонд

ЦБПД – Центр безоплатної правової допомоги

ЄІБД ВПО – Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб

АСОПД/КОМТЕХ – Автоматизована система оброблення пенсійної документації на базі комп'ютерних технологій

МОМ – Міжнародна організація з міграції

МКП – місця компактного поселення

ОБСЄ - Організація з безпеки і співробітництва в Європі

ОРДЛО – окремі райони Донецької і Луганської областей, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють своїх повноважень

ПФУ – Пенсійний фонд України

АТО – антитерористична операція

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програма радників з питань внутрішньо переміщених осіб (далі – Програма), започаткована Міністерством соціальної політики України та реалізується організацією Stabilization Support Services (далі – SSS) за фінансової підтримки Уряду Великої Британії у рамках проекту «Подолання соціальних наслідків конфлікту на Донбасі та незаконної анексії Криму за допомогою державних структур в Україні та громадянського суспільства».

У рамках Програми 27 радників з питань внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО), обрані шляхом прозорого конкурсу, працюють при департаментах обласних державних адміністрацій системи соціального захисту населення України. По два радники представлені на регіональних рівнях (Донецька, Харківська та Запорізька області), чотири – на центральному (Міністерство соціальної політики і Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб), та по одному раднику в інших областях України. Радники разом з Міністерством соціальної політики України, Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України (далі – МТОТ) та органами місцевої виконавчої влади розв'язують проблемні питання ВПО на місцях.

За даними структурних підрозділів соціального захисту населення обласних та Київської міських державних адміністрацій, на 25.09.2017 року взято на облік 1 592 982 ВПО, або 1 285 506 сімей із Криму та Донбасу¹.

[До змісту](#)

II. АДВОКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ РАДНИКІВ

Для врегулювання актуальних питань соціального захисту ВПО та проблемних питань, що з'являються внаслідок внесення змін до законів та постанов стосовно ВПО, радники Програми розробляють актуальні пропозиції для органів влади, проводять консультації з неурядовими організаціями та здійснюють адвокацію серед громадян. Докладніше - в наступних пунктах.

---

¹ <http://www.msp.gov.ua/news/13961.html>

2.1. НАВЧАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОГРАМИ

Протягом вересня радники Програми надавали роз'яснення, листи та експертні висновки з питань поновлення порушених прав ВПО та щодо правильного застосування норм права із соціального захисту ВПО. Всього підготовлено 171 такий документ за звітний період.

Зокрема радники національного рівня надали письмові роз'яснення щодо внесення інформації до Єдиної інформаційної бази даних про ВПО; реалізації положень постанови КМУ від 01.10.2014 р. № 505, постанови КМУ від 01.10.2014 р. № 509, постанови КМУ від 05.11.2014 р. № 637 та постанови № 189 (акти технічного стану); законодавчого визначення терміну «сім'я» та застосування його під час призначення щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг; порядку призначення (поновлення) соціальних виплат особам з інвалідністю; порядку отримання довідки ВПО, яка досягла 14-річного віку та не має паспорта; порядку отримання довідки ВПО студентом, який закінчив навчання та не бажає повернутися на тимчасово окуповану територію України; паспортизації; визначення місця проживання фізичної особи; порядку отримання субсидії; проведення Міністерством фінансів верифікації.

Радники Програми організували або взяли участь як тренери у 33 навчальних зустрічах з елементами тренінгу стосовно передачі досвіду (тренінги, лекції, семінари, воркшопи). Учасниками таких навчальних зустрічей загалом стали 849 фахівців. Загальна кількість заходів, до яких долучилися радники, у вересні становить 151.

Упродовж місяця для надання фахової допомоги ВПО із спільної гарячої лінії МТОТ і громадської організації «Донбас SOS» направлено 45 кейсів із питань, що здебільшого стосувалися адресної допомоги та питань отримання пенсії. Було врегульовано 17 нештатних випадків, інші випадки перебувають у процесі розгляду.

У межах інформаційної програми на контрольних пунктах в'їзду-виїзду (далі – КПВВ) у Донецькій області було встановлено інформаційні стенди з друкованими матеріалами від Програми «Радник». Матеріали за потреби оновлюватимуться Програмою, також можливість розмістити інформацію на стендах є в органів влади та міжнародних гуманітарних організацій. На стендах розміщено 13 типів інфографічних матеріалів. Програма забезпечила стенди інформацією для громадян, що перетинають лінію розмежування. Матеріали містять інформацію для ВПО та не-ВПО щодо документування та паспортизації, оформлення соціальних статусів, послуг і виплат, реалізації прав на навчання та інших видів прав. Триває встановлення таких стендів у Луганській області.

У Києві відбулася конференція “Право на пенсію: міжнародний досвід і шляхи вирішення для України”, організована в партнерстві з Норвезькою радою у справах біженців (Norwegian Refugee Council), ГО «Донбас SOS» та разом з Радою Європи й організаціями системи ООН. Було обговорено механізми врегулювання проблем, пов'язаних з отриманням пенсій, в інших країнах у стані конфлікту (Грузія, Молдова, Балканські країни). Висвітлено деталі відповідної справи Європейського суду з прав людини, а експерти Ради Європи сприяли обговоренню застосованих норм Європейської

конвенції з прав людини та Європейської соціальної хартії. Члени парламенту України, представники Міністерства соціальної політики та МТОТ обговорили можливі рішення для України з локальними та міжнародними експертами. Ця подія стала частиною адвокаційної роботи Програми щодо реалізації ініціатив Президента України П. Порошенка та підтримки законопроекту №6692 із врегулювання проблем з пенсійним забезпеченням інтегрованих у громади ВПО та мешканців тимчасово невідконтрольних територій.

Під патронатом радника регіонального рівня по Полтавській та Кіровоградській областях відбувся «Міжрегіональний форум ділових та професійних жінок». Під час форуму проведено першу в Україні виставку-продаж товарів та послуг підприємств, які очолюють жінки-ВПО та жінки з місцевих громад. Також у рамках форуму відбулася науково-практична конференція «Жіноче підприємництво: досвід, виклики та можливості» і було підписано Меморандум про співпрацю щодо підтримки жіночого лідерства, підприємництва та гендерних ініціатив. Захід організувала коаліція громадських організацій і наукових установ за підтримки Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні. Форум мав значний вплив на просування ідей гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок у Полтавській області.

Протягом звітного періоду відбулася презентація настільної гри для кращого розуміння проблем переселенців "Переселенська блуканина". Гра була представлена у Києві, Львові та Одесі як частина комунікаційної кампанії проти дискримінації ВПО. У грі висвітлюються типові ситуації, з якими стикаються ВПО. Презентації проходили у Львові під час Форуму видавців та у Києві з представниками Парламенту, Міністерства соціальної політики та МТОТ. Усього в презентаціях гри особисто взяли участь майже 200 осіб. Було випущено 450 примірників гри українською мовою та 50 - англійською.

У рамках адвокаційної діяльності радники проводили робочі зустрічі з керівниками та представниками РДА та ОДА, УПСЗН, міськими головами та депутатами міських рад.

Радник національного рівня взяв участь як співдповідач у координаційній нараді представників соціального захисту, неурядових організацій, що опікуються ВПО, та інших установ, з питань останніх змін в законодавстві, що стосуються ВПО. Також було взято участь у презентації в МТОТ проекту з працевлаштування ВПО, що втілюється німецьким фондом GIZ.

Радники із Запорізької та Харківської областей взяли участь у робочій зустрічі у м. Дніпро з експертами ПРООН щодо попередніх результатів моніторингу Індексу конфліктної чутливості та соціальної згуртованості (SCORE).

У Донецькій області радник як співорганізатор взяв участь у проведенні низки тренінгів для адвокатів безоплатної правової допомоги із захисту ВПО (проведено перший тренінг у Святогірську). У смт. Велика Новосілка Донецької області проведено семінар-тренінг «Актуальні питання соціального та правового захисту ВПО», на який запрошено представників УПСЗН, УПФУ, Ощадбанку. Здійснювались виїзні зустрічі з керівниками УПСЗН, УПФУ та органів місцевої влади в усіх районах міста Маріуполя та окремих районах Донецької області. Радник також взяв активну участь у Дні ООН у Краматорську.

У Запорізькій області зроблено доповідь на тренінгу для соціальних працівників та психологів Школи толерантності на тему: «Робота з ВПО, протидія дискримінації». Також радник взяв участь у Координаційній нараді з Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців (далі - УВКБ ООН) щодо стану ВПО у Запорізькій області. В рамках навчального курсу "Інформаційно-роз'яснювальна робота для ВПО" проведено тренінгову сесію щодо особливостей внутрішнього переміщення в Запорізькій області та соціального становища ВПО у Запорізькій області щодо огляду призначення соціальної допомоги ВПО.

У Херсонській області радником проведено робочі зустрічі з елементами тренінгу для працівників Міського гуманітарного центру роботи з ВПО, Сектору МТОТ у м. Херсоні, Центру соціальних служб сім'ї молоді та дітей. Також радник взяв участь у прес-брифінгу щодо вступу 2017 року абітурієнтів та студентів з АР Крим до вищих навчальних закладів Херсонщини.

Радник у Харківській області провів низку робочих зустрічей з представниками УВКБ ООН, USAID, ГО «Донбас СОС» у м. Харкові, адвокатами БФ «Право на захист» та громадською спілкою Центр безоплатної правової допомоги, координаторами проекту Міністерства соціальної політики "Рука допомоги", з Послом США та представниками USAID з питань зайнятості ВПО в Харківській області за участю грантерів Українського жіночого фонду.

До змісту

2.2. МОНИТОРИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

У вересні 2017 року радники Програми провели 25 моніторингів та аналізів.

Було проведено моніторинг роботи Єдиної інформаційної бази даних про ВПО та АСОПД КОМТЕХ в усіх областях України та передано результати Міністерству соціальної політики та представництву Міжнародної організації з міграції (далі – МОМ) з метою доопрацювання бази і усунення помилок.

Проведено моніторинг звернень громадян щодо відсутності населених пунктів у розпорядженні №1085. Результати моніторингу буде використано для адвокаційної кампанії з БФ «Право на захист» та ГО «Проліска» по прийняттю змін до даного розпорядження. Варто відзначити, що незважаючи на численні звернення громадян України та громадських організацій, до розпорядження досі не внесено низку населених пунктів, у яких органи державної влади тимчасово не здійснюють повноважень.

За результатами аналізу питань, що надійшли від працівників соціального захисту та радників, було підготовлено та направлено на місця роз'яснення щодо застосування для ідентифікації дітей-ВПО свідоцтва про народження. Роз'яснення з питань застосування постанови КМУ №689 буде підготовлено після опрацювання питань, які виникли з цього приводу під час координаційної наради працівників соціального захисту та неурядових організацій.

У рамках моніторингу ситуації навколо МКП у м. Києві (на вул. Курчатова) радник взяв участь у зустрічі з представниками місії ОБСЄ, УВКБ ООН та представниками районної

адміністрації з метою налагодження мирного діалогу для подолання кризової ситуації між ВПО, які мешкають в МКП. Ситуація наразі між двома групами ВПО залишається вкрай напруженою. У серпні гостро постало питання навколо трьох адрес проживання ВПО в МКП «Соти». Одне з цих приміщень було здано адміністрацією в оренду БФ «Восток СОС», незважаючи на проживання там переселенців. Наразі розглядають варіанти роботи з людьми та їх переміщення.

У Дніпропетровській області протягом звітного періоду було проведено моніторинг діяльності трьох МКП у м. Нікополі, що надало змогу підтримувати недопущення порушень прав ВПО, а також бути в курсі актуальних тенденцій в області.

У Запорізькій області проведено збір інформації для моніторингу проживання ВПО у створених об'єднаних територіальних громадах. Збір додаткової інформації для моніторингу конфліктної чутливості та соціальної згуртованості громад, що приймають переселенців, проведено у Запорізькій та Харківських областях.

Моніторинг поточної ситуації в Донецькій області засвідчив, що продовжують надходити численні звернення від колишніх ВПО, які або придбали житло, або одружились та вирішили відмовитись від статусу ВПО. Таким громадянам відмовляють у соціальних та пенсійних виплатах і вимагають наново реєструватись як ВПО. Примус до повторного отримання статусу ВПО громадянами, які вже вважали себе інтегрованими у нові громади, призводить до ретравматизації та збільшує навантаження на бюджет. Увесь комплекс багатоступеневих перевірок та верифікацій, якими контролюють виплати ВПО за рахунок бюджету, використовується щодо громадян, які фактично вже не є ВПО. Практика примушування відновлювати довідки штучно збільшує кількість зареєстрованих ВПО в Україні.

Радник у Донецькій області повідомив, що через постійний тиск з боку правоохоронних органів державні службовці побоюються відповідальності за можливі порушення. Аби уникнути можливого покарання, вони намагаються сприяти економії бюджетних коштів, що призводить до ухвалення протиправних рішень про припинення виплат або відмови в їх призначенні. Працівники усіх ланок у своїй роботі надають переваги виконанню усних вказівок керівництва, листів, інструкцій та роз'яснень, які частково можуть суперечити чинному законодавству. Службовці стоять не на захисті інтересів кінцевого отримувача соціальних виплат, а натомість сприяють економії коштів на виплатах. Така хибна практика призводить до зростання соціальної напруги та до підвищення недовіри до органів влади на всіх рівнях. Виконання соціальними службовцями непритаманних системі соціального захисту функцій контролю призводить до намагань "покарати" ВПО за "надто часті" поїздки в ОРДЛО або відсутність за місцем проживання навіть у тих випадках, коли жодні санкції не передбачені. В досить стабільному режимі працює ЄБД, проводиться моніторинг, але залишається багато питань до подальшого обслуговування.

[До змісту](#)

2.3. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Упродовж звітного періоду було надано пропозиції щодо внесення змін до постанови КМУ від 01.10.2014 р. № 505. Було розроблено роз'яснення, щодо застосування норм постанови КМУ від 11.02.2009 р. №140 із змінами, внесеними постановою КМУ від 20.09.2017 р. № 708.

Також підготовлено проект листа до Пенсійного фонду України з метою надання роз'яснень, на підставі чого переселенцям, які інтегрувались і зареєструвались за новим місцем проживання, не виплачують пенсію на загальних підставах.

У Дніпропетровській та Одеській областях основна нормотворча робота була сконцентрована на просуванні розроблених проектів нових обласних програм інтеграції та соціалізації ВПО на 2017-2021 роки. Головною перешкодою наразі стали розбіжності у розумінні потреб різноманітних заходів, включених до проектів.

У Харківській області триває робота з розробки навчальних посібників та робочих зошитів для центрів БПД.

Для реалізації завдань Програми у Запорізькій області готуються роз'яснення для управлінь соціального захисту. Протягом поточного періоду було надіслано роз'яснення щодо постанови № 689, а також щодо отримання адресної допомоги в окремих випадках.

[До змісту](#)

III. АНАЛІЗ ЗВЕРНЕНЬ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

Протягом вересня 2017 року радники надали 1598 консультацій для 1263 осіб, з них 1158 консультацій для службовців та 440 для представників неурядових організацій. Найбільше консультацій отримали службовці з УПСЗН – 722 – та представники органів місцевого самоврядування – 141 консультація.

Третина консультацій неурядовим організаціям була надана радниками представникам міжнародних неурядових організацій (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл консультацій за типом неурядових організацій, кількість наданих радниками консультацій

Національні організації	297
Міжнародні організації	143
Всього	440

Найбільше звернень у звітному періоді стосувалося наступних питань: призначення соціальних виплат; призначення пенсій; процедури верифікації та фізичної ідентифікації; оформлення довідки ВПО (див. Таблицю 2).

Таблиця 2. Динаміка розподілу консультацій у 2017 р. за типами питань, кількість наданих радниками консультацій

	травень	червень	липень	серпень	вересень
Роз'яснення щодо послуг ПАТ «Ощадний банк України»	157	128	73	52	67
Процедури верифікації та фізичної ідентифікації	318	387	273	250	240
Оформлено довідки про ВПО	216	349	306	308	234
Призначення соціальних виплат	578	1163	654	616	516
Призначення пенсій	258	414	309	466	364
Захист прав дітей	72	112	57	64	58
Взаємодія з правоохоронними та силовими відомствами	227	249	59	79	31
Інше	398	497	242	256	177

Переважає більшість запитів стосувалась змін, запроваджених постановами КМУ №370 та №371 від 31.05.2017 р., зокрема щодо отримання адресної допомоги, проблем ідентифікації та паспортизації дітей ВПО, які щойно виїхали на підконтрольну територію. Залишаються питання щодо приналежності місця реєстрації ВПО до населених пунктів, розташованих на тимчасово непідконтрольній території та на лінії розмежування, але проблема перейшла в стан очікування з огляду на розгляд у КМУ проекту змін до розпорядження № 1085.

Консультації фахівцям територіальних органів соціального захисту населення надавали на постійній основі. Найбільше питань надійшло з різних управлінь соціального захисту Київської області. Крім того, надавали консультації працівникам соціального захисту Донецької, Харківської, Львівської, Івано-Франківської, Херсонської та інших областей.

З огляду на прийняття в середині місяця постанови КМУ № 689 (яка внесла зміни до постанов №505, №637 та №365) дещо знята соціальна напруга, пов'язана з перевірками пенсіонерів-ВПО, але відсутність роз'яснень деяких положень цього нормативного акта та його застосування породжує нову хвилю питань. Задля уникнення цього розпочато роботу над підготовкою роз'яснень з тих питань, які вже постають.

Низка питань пов'язана з тривалим пересиланням особових справ отримувачів соціальних виплат чи окремих відомостей, через що затягується призначення відповідних виплат. Так, з моменту звернення до виплати заборгованості з пенсії проходить 3-4 місяці, протягом яких ці пенсіонери не мають жодного джерела існування. На постійній основі надавалися консультації фахівцям Міністерства соціальної політики щодо правового обґрунтування відповідей на запити органів влади та недержавних організацій, а також звернення громадян. Радник національного рівня надавав також консультації з питань державних соціальних програм забезпечення населення житлом. Радники надавали допомогу в написанні проектів листів у відповідь на звернення громадян, які надходять на адресу МТОТ. Надавали консультації працівникам міністерства з питань соціального захисту ВПО.

У Дніпропетровській області протягом звітного періоду проводилися консультації для службовців з приводу некоректної роботи ЄБД, неможливості формування статистичних витягів, роз'яснень чинної нормативно-правової бази. Негативним моментом, як і минулого місяця, залишається те, що співробітники ІТ-департаменту Міністерства відмежувались від розв'язання цього питання. Неодноразові скарги та службові записки не дають жодних результатів. Серед працівників районних УПСЗН продовжує формуватись негативний образ міністерства. Фахівцям неурядових організацій надавали консультації з юридичних питань та податкової звітності, нормативної бази і процесу написання ВПО грантових заявок та обґрунтування власних ідей проведення масових і адвокаційних заходів перед донорами.

Протягом вересня у Харківській області надано консультації працівникам Чугуївського, Великобурлуцького, Печенізького, Краснокутського, Ізюмського, Вовчанського УПСЗН та працівникам Департаменту соціального захисту населення Харківської ОДА. Тривають консультації співробітників УПСЗН м. Харкова та Харківської області з питань застосування постанови КМУ № 689 на місцях.

У Запорізькій області тематика звернень цього місяця здебільшого стосувалася змін, запроваджених постановою КМУ №689 від 13.09.2017 р. Надходили численні звернення щодо необхідності термінового внесення змін до переліку населених пунктів № 1085. Окрім цього, надходили питання про отримання статусу ВПО, проведення перевірок місця проживання, затримки відповідей від Адміністрації Державної прикордонної служби, рішень комісій щодо термінів поновлення пенсій. Виявлено низку проблем щодо встановлення статусу та призначення допомоги неповнолітнім та студентам ВПО. Зокрема, при оформленні окремої від батьків довідки ВПО після отримання 14-ти річною дитиною паспорта громадянина України, в якому зазвичай відсутня інформація про реєстрацію місця проживання в районах проведення антитерористичної операції або тимчасово окупованих територій, управління соціального захисту вимушені вимагати докази проживання та таких територіях, згідно з п. 4, постанови КМУ № 509. Також непоодинокі звернення від управлінь та самих ВПО щодо випадку, коли неповнолітня дитина вступає на навчання до технікуму/училища, а батьки проживають у інших містах та отримують допомогу в інших управліннях. В цьому разі виникає питання щодо законного представника для отримання адресної допомоги, у зв'язку з тим, що в постанові № 505 прописано тільки випадок, коли дитина перемістилася та мешкає із законними представником. Не врегульованим залишається питання щодо форми заяви, яку подає

Служба у справах дітей для призначення адресної допомоги, деякі служби відмовляються подавати заяву встановленого зразка, мотивуючи тим, що не мають інформацію про наявність чи відсутність у родини нерухомості або депозитних рахунків.

У Донецькій області триває робота з системними порушеннями з боку працівників органів місцевого самоврядування, соціального захисту та державних установ, які обумовлені як недосконалістю чинного законодавства, так і різним трактуванням тих чи інших положень законів та підзаконних актів.

Більшість звернень працівників державних структур та неурядових організацій у місті Києві переважно стосувалися змін, які були внесені у профільні акти постановою КМУ № 369 від 13.09.2017 р. Всім УПСЗН регіону було підготовлено та розіслано аналіз цих змін. Дуже часто у працівників управлінь виникає питання, чи необхідно здійснювати перевірку фактичного місця проживання членів сімей державних службовців з числа ВПО. Для підвищення рівня обізнаності працівників УПСЗН планується проведення тренінгу для співробітників на початку жовтня 2017 року. Також значна частина запитів УПСЗН стосувалася надання статусу дітям, один з батьків яких є громадянином України, а інший – іноземним громадянином. В частині запитів діти були народжені за межами України і матері не мають зв'язку з батьками дітей. Важливим надбанням цього місяця стало підписання Розпорядження № 1123 КМДА від 11.09.2017 р., яке дозволить ВПО у складних життєвих ситуаціях отримати одноразову матеріальну допомогу у розмірі від 500 до 5 000 гривень.

Радник у Херсонській області надавав консультації здебільшого стосовно розпорядження КМУ № 1085-р від 7.11.2014 р. ВПО, населених пунктів яких немає в цьому розпорядженні. За рекомендацією УПСЗН, звертались із запитом на отримання публічної інформації до Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях щодо фактичного віднесення населеного пункту до населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, або населених пунктів, що розташовані на лінії розмежування. Також було надано консультації органам місцевого самоврядування щодо оформлення довідки ВПО, з питань паспортизації, житла та працевлаштування. Ще консультації було надано Центрам сім'ї та молоді стосовно отримання довідки ВПО, нарахування соціальних виплат ВПО, а саме матерям-одиначкам, дітям-інвалідам та особам, які мають право на пенсії у зв'язку з втратою годувальника.

[До змісту](#)